

Gazet'a si F6iea esse regulatu o data pe septemana, adeca: Martia. —

Pretulu loru este pe 1 anu 10 f., pe diumetate anu 5 f. austr. inl'intrulu Monarchiei.

GAZETA

Pentru tieri straine 7 f. 50 cr. pe 1 sem., si 15 fr. pe unu anu. Se prenumera la t6te postele c. r., cum si la toti cunoscutii nostri DD. corespondinti. Pentru serie „petit“ se ceru 8 cr. val. austr.

TRANSILVANIAI.

Monarchia Austriaca.

Cancelariulu.

Cele mai multe titule si ranguri, s6u adica mai intr6g'a ierarchia a rangurilor civile in regatulu Ungariei s'a decopiatu dupa ierarchia rangurilor imperiului greco-romanu s6u bizantinu intocmita inca de Constantinu celu mare, apoi mai inavutita de alti cativa imperati greceaci intru atata, catu mai pe urma au ajunsu la Europa t6ta din trensele, ba inca a prisositu. Atat'a numai ca la ungnri numirile s6u titlaturele greco-latinesci s6u impestriatu cu termini slavonesci*), precum si limb'a magiara preste totu e incarcata cu 1/3 parte din limb'ele slav6ne. Numirea insa de cancelariu s'a pastratu din latinia, ungnrii insa din dilele n6stre ilu traducu cu Korlátuok (cancebli, korlatok). Romanii din Principate carii oficiile si rangurile inca le maimutiseru totu dupa greci cancelariulu ilu esprimaru cu terminulu Logofetu s6u mai bine Logotetu. „Naudi Logofate, fa „porunc'a“ si mi-o da s'6 „Iscalescu.“

Prin urmare cancelariu s6u logotheta la inceputu a denotatu pe acea pers6na, care a fostu insarcinata de catra domnitoru c6a se ingrijisca afacerile cate era se se ia in scrisu. De aici cancelaria = casa in care se ocupa cineva cu scrisulu.

A purcesu din natura lucrului, c6a oficiulu si titlu'a de cancelariu se ajunga a fi unul din cele dintai ale statului mai virtosu in seculii candu art'a scrierii se consider6a mai c6a o fermecatoria.

Ci noi, carii asteptamu pe dile si 6re denumirea unui cancelariu pentru patria n6stra Transilvania se cercetamu in scurtu dupa originea acestui oficiu si dupa sfera lui de activitate, pentruc6a cu atatu mai lesne se cuno6cemu unde ne aflamu astadi.

Pe catu Transilvania fusese si ca statu multu puciuu independente, adeca sub principii pamenteni, oficiulu de cancelariu fusese si aici intre cele mai de frunte. — Dupa an. 1691 candu cu trecerea Transilvaniei la dinastia Habsburgica imperatulu Leopoldu I. acum c6a principe alu acestei tieri pe consiliulu constitutionalu de mai nainte alu tierii ilu prefac6u intr'unu guvernulu cum dicemu colegialu si cu un gubernatoru in fruntea lui. — In acelu guvernulu a remasu si oficiulu de cancelariu c6a ereditu de mai nainte care s'a si pastratu pana la a. 1848.

Aici insa nu e vorb'a de cancelariulu din guvernulu Transilvaniei, ci cu totul de altulu.

Din momentulu in care principele Transilvaniei — acum imperatulu Austriei, nu mai siede in tiera, ci in Vien'a, urm6 de sine, ca de o parte guvernulu provincialu nu i se mai las6a veohea potestate*), ci aceeasi trec6u la locul unde se afla principele, eara guvernulu deveni mai multu numai c6a unu organu esecutivu alu tierii. Principele insa avea neaparata trebuintia c6a se stea cu tier'a prin cineva in ne'nterupta comunicatiune, adica se cerea c6a se aiba unu consiliu, unu feliu de ministeriu compusu din transilvani, locuitori in sa in capital'a imperiului.

Eata originea cancelariei transilvane si a cancelariului resieditoru in Vien'a. Deci imperatulu Leopoldu decretase inca la 14. Maiu 1693 prin asia numita resolutiune Alvincziana la punt. 22 mai anteiului numai o agentia transilvana la Vien'a, prin carea imperatulu se p6ta corespunde cu tier'a; aceeasi pe la a. 1695 s'a si prefacutu in o cancelaria formalu de curte. T6te afacerile Transilva-

*) Kir6ly (Крпх), N6dor, Udvarnok (Дворник), Isp6ny, (Сзнан, Пан, de unde rom. Жпзнн), Szolgabir6, compusu din sluga si bir6 si o miie altele. —

niei se stracur6 prin acelu organu administrativu. Dupa cateva dieci de ani cancelaria transilvana de curte a pusu pe guvernulu provincialu mai cu totul sub papucu. Cancelaria fusese inca sub Maria Teresia imputerita c6a aceeasi in afaceri de mai pucina imsemnate se emita decrete catra guvernulu provincialu in numele domnitorului, in sa fara subscriptiunea lui. Se intielege de sine ca acea mesura a servitu spre umilirea guvernului. De alta parte guvernulu avea a si adres6a, ce e dreptu, t6te raporturile s6u cum se diceau referatele deadreptulu catra suveranu, totusi nu le potea tramite nemidilocitu, ci numai prin canalulu cancelariei transilvane de curte. Acum cancelaria curtii lu6 lucrurile comunicate de guvernulu transilvanu in pertractare, o parte din aceleasi le termin6a si decidea in puterea data ei de catra monarchulu, eara altele insocite de opiniunea ei se naint6 la monarchulu, unde apoi cadea sub pertractarea altoru auctoritati mai nalte ale statului intregu.

Din acestea se p6te intielege earasi, cum era de sama, ca transilvanii pe atunci aveau in unele cause cate cinci instantii de recursu.

Amu vediutu pe scurtu, care a fostu prerogativele si sfera de activitate a cancelariei prin urmare si a cancelariului de curte fa6ia cu tier'a n6stra si cu guvernulu ei provincialu pana la 1848. Este acum de doritu c6a se aflamu care va fi cerculu de lucrare alu cancelariului promis de catra suveranulu. Asia ceva s'ar pot6 all6 numai din co-prinsulu instructiunilor care se voru da cancelariului la mana. Fia aceleasi instructiuni de orice natura voru fi, atata p6te preved6 oricine, ca oficiulu si rangulu de cancelariu alu curtii in dilele acestea de o noua cercare nu are nimicu de pismuitu in trensulu, incatu potemu dice cu totu dreptulu, cumca acelu barbatu, carele in calitatea sa de cancelariu va sci se apropie impregiuru de sine pe t6te partitele si nationalitatile acestei tieri, acela va trebui se st6rca si fara voia stima tuturoru concetateniloru de statu. —

Zernesci, in dia de S. Andreiu 1860.

B.

Eara uniunea Transilvaniei cu Ungaria.

Buna dia de 'iai datu,
Drumu de vorba si-a luat.

Pana candu se simu constrinsi a ne mai ocup6 cu acestu obiectu atatu de fatalu? Pana candu ac6sta intrebatiune atatu de reu definita in trecutu, se mai insuffle grija storeat6re de sudori reci tuturoru locuitoriloru Transilvaniei? — si 6re sinceritatea si curatia cugetului ce s'a manifestatu cu atat'a cand6re in ac6sta Gazeta, pana candu se mai fia resucita si intortocata de nisce 6meni c6a „romanulu de pe Campia“ in „K6zl6ny“ din 19. Dec. si ungnurulu din „Korunk“ dela 18. Dec. ? —

Noi, adica noi ostenitorii la ac6sta Gazeta v'amu spusu odata si a dou'a 6ra (in Nr. 53 si 56) curatu, ca nu ne mai pasa de uniune, sparga si capulu cu ea care cum ii va plac6. Voiti mai multu? Mai lipsia p6te c6a se ve spunemu, ca nu avemu efrontaria de a pretinde se simu organulu opiniunii publice. — Intrebati mai departe pe natiune, adica: pe inteligentia ei adunata la unu locu si — pe poporu dupa instinctulu seu, eara pe noi lasatine 'n pace, asia ve rogamu. Noi din parte-ne ve damu parol'a de on6re, ca cu cavaleri6 la Don Quichot c6a „romanulu din Campia“ si 6a ungnurulu dela Incelu nu vomu frange nici o lance; — ca-ce de amu face ac6sta, amu cadea in adeveru la nefericit'a rola a fanaticului cavaleru dela Mancha.

Se intielegemu odata romani si ungnuri: Dela cine depinde uni-

nea, adeca fusiunea, contopirea Transilvaniei in Ungari'a? Nu cumva dela romani? Stati! —

Acceasi depinde:

a) Dela imperatul Austriei cá rege alu Ungariei si mare principe alu Transilvaniei, catra carele tíer'a e legata prin: Diplom'a leopoldina, sanctiunea pragmatica, atati alti articuli de lege facuti de — ungaro-secui si sasi. —

b) Dela intrég'a familia domnitóre.

c) Dela cele doue partite mari principale, in care se afla desbinata natiunea ungarésca.

d) Dela Croati'a cu Slavoni'a, Voivodin'a si Banatu.

e) Dela cele patru prediece regimente de frontiera.

f) Dela intrég'a armata austriaca.

g) Dela evenimentele din Itali'a.

h) Dela frontulu ce totu mai face principiulu democráticu celui monarchicu in o parte mare a Europei.

i) Dela pusetiunea pe care o ia si o va luá mai virtosu Rusi'a in contra democratiei.

k) Dela o multime de alte coniuncturi politice din Europ'a apuséna si resariténa.

Acel'a care nu scia se combine acestu felu de factori, aru face mai bine déca politic'a sa sbeuta numai din diurnale o aru aruncá in camar'a cu vechitari, si aru lasá pe ómeni in buna pace, cá se-si védia fiecare de alte nevoi ale sale. —

Ungurulu dela Incelu *) cu politic'a sa de serbatori plesnesce si elu romaniloru in facia, ca déca densii nu voru uniunea, voru nesmintitu Daco-Romani'a. — De cate ori se mai repetimu si aceea, ca inventatorii, nascocitorii Daco-Romaniei au fostu cei dintai totu din unguri si din sasi, pentrucá sub una pretestu asia minunatu potendu se insufle si guvernului grija din partea romaniloru, cu atatu mai usioru se'i póta tiené in jugu apasatoru. Ungurulu dela Incelu se intrebe pe Klapka et Compani'a, oam cu ce felu de Daco-Romania rodu ei urechile moldavo-romaniloru in Bucuresci si Iasi de doi ani incóce. Ungurulu dela Incelu se intrebe pe Rusi'a si pe Franti'a, cá ce felu de Daco-Romania voru acestea. In adeveru, nici unu felu de tema musicala nu se afla, preste care artisti, diletanti si carpaci se fia compusu si inseilat atatea variatiuni cá preste „Daco-Romani'a.“ —

In cele din urma o veti pune si pe note, o veti instrumentá pentru piane si salóne. Eara bine. Se o instrumentati in sa dintr'odata cu Ungari'a lui Kossuth séu a contelui Carolu Zai „pana la Marea négra. Scii ce bine learu mai stá la amendone!

Celu mai infricosiatu desastru pentru popora este, candu in politica se amesteca fantasi'a, nesciinti'a si usiór'a credintia, — acésta din urma o trasura principala in caracterulu compatriotiloru nostrii ungaro-secui.

Domniloru! Nici uniunea, nici Daco-Romania, nici Ungari'a din Marea adriatica pana in Marea négra si altele cá acestea nu depindu nici dela unguri nici dela romani, ci cu totul dela alte vointie si putintie. — Acést'a e credinti'a nóstra, altii créda cum le va placé. —

Adieu.

G. B.

De sub pétra Cozlei, 1. Dec. 1860.

Cu ce vreu magiarii se dobandésca pe natiunea romana, pentru sine?

(Urmare din Nr. tr.)

Asia, inse inimicii natiunei romane — carii de si au ajunsu la óresicare gradu de cultura, dar' cari inca totusi nu au patrunsu pana la atata, de a'si fi pututu nobilitá animile si sentiemiintele cele mai intime — totu mereu striga catra densa, stai, soro, stai! uitate bine! ca dieu tu nu esti tu, ci — credene nóua — esti alta! Audi vulture! credene, tu nu esti vulturu, nici ai fostu, nici poti candva fi! ci esti ochiutiálu boului, séu celu multu unu pitigusiú, pe care, faenduti noi o usitia intr'o cucurbeta porcésca, dupa ce pe acésta vei intrá se'ti apuci vreuna sementia — te vomu prinde! stai! ca nu tu esti alba si rumena, ci noi, pentruca totu ce e albu, curatu, frumosu si maiestaticu, nu din Europa — unde au fostu si e cuibulu obscurantismului si alu barbariei; — ci numai din Asia, unde au fostu, si e, modelulu civilizatiunei — póte purcede! Apoi mai audi tu, soro! de ai tu ai ochi plini de vederea cea mai agera a renascutelorú tengeretie, totusi tu nu vedi, ai cadiatu in bóla gainiloru, séu in miopia, ér' noi presbitii, séu noi cei ce ni-amu pusu cate trei ronduri de sticle optice de calitatea cea mai laudata pe nasutiune, noi vedemu bine apriatu adati man'a séu prinde de batiulu cesta, vino soro dupa noi, ca noi te vomu trece pe puntitia de cólea, si peste apele Tigrului, si ale Eufratului, in paradisu cetatea nóstra, apoi 'ti vomu cantá cu armonia me-

*) „Korunk“ din 18. Decembre.

lodiósa „dies illa dies irae“ — si „requiescas in pace, et lux perpetua non luceat tibi.“ —

Astfelu unulu ne denéga originea cea gloriósa, altulu sentiemin, tele cele nobile si loiale, altulu tari'a caracterului, altulu cultur'a si maturitatea, ér' altulu chiaru si acea, cumca dóra amu fi si noi ómeni, numindune numai soiu, inse nu sciu de vite séu de sburatóre, séu de taraitóre, séu de vegetatóre? dar'nu natiune, séu poporu, séu baremu soiu omenescu; — cautati in „Magyar Sajtó“ Nr. 260, pag. 1152 din 10. Noembre a. c., unde scrie despre denumirea cancelariului aulicu transilvanu. —

Totu in acestu Nru pe pagina 1149 sub rubrica: „Comitatulu Crasnei,“ comenteaza Ladislau Halmágyi din Simleulu Silvanu, despre comitatele Zarandu, Crasna, Solnoculu de mediulocu, si distriptulu cetatei de pétra, si — provocandu la articulu XXI. alu dietei din anulu 1832/6. — sbuciuma pe tóta lumea magiara din aceste patru tienu-turi, unde inse poporatiunea magiara, preste totu luata, scade la unu numeru abia considerabilu — cumca acum e tempulu se conluere cu totii pentru impreunarea acestoru comitate si unu districtu la Ungaria, motivandusi dreptatea asertiunei sale numitulu cu acea, cumca natur'a inca pentru acea au plasmuitu „Mesesiulu,“ ca pe culmea aceluia se fie graniti'a intre Ungari'a si Transilvani'a, apoi cumca beseric'a romano-catolica din Simleulu Silvanu se tiene de diecesea Urbei mari, prin urmare se cuvine, cá numitele trei comitate si unu distriptu si politice se se incorpóre la Ungari'a. —

Vedeti aceste sunt arguminte basate pe dreptulu istoricu — la care le place Dsale a provocare — asia de tari, cum numai din creerii unui fostu deputatu de Buda-Pesta, cá D. Halmágyi, potu esi, care — precum se esprima — earasi arde de dorulu de a se mai vedé pe sine inca odata in Buda-Pest'a cá deputatu din „partiumuri“, — adeca din comitatele acele ce vrea se le taie din Ardealu, si se le adauga la Ungari'a, cá se ne slabésca maioritaea de aici, déca nu voru reusi cu uniunea. — (Va urmá.)

Augsburger allgemeine Zeitung despre romanii din Transilvani'a.

Calumniare audacter;
Semper aliquid adhaeret.

Отъ zile de къндъ Npií din 12 шí 13. Дечьре. ай Газетей универсале де Аугсбургъ черкълъ пе аичи дин тълъ 'и тълъ дитре ачеи ромъни карй къпоскъ лимба немцоскъ. „Ачи автъ дрента-те,“ зикъ ей, ноí пе афлмъ май дндърптъ шí дектъ пе ла дн-ченътълъ ашъй 1848; ноí днкъ тогъ май сьнтетъ привиди шí трактаци ка склави политичи шí цивил ай алтора. Хъледе vomite асвпра нóстръ дн Allg. Zeitung сѣтълъ ка оѣ къ оѣ челорѣ дин-пайнте къ 70 де ани, къ 22 шí къ 18 ани шí кларѣ къ чело дин „Quartalschrift“; агъта нъмай, къ ачелеа дин Allg. Z. днгрекъ къ фъриа шí къ перъшнарца пе тóте; еаръ скопкълъ лорѣ есте нъ нъмай а írита кътъ се нóте пе тоци върваци дн статъ ай Австрией дн контра ромънилорѣ; чи тогъ одатъ адъче дн рътъчире шí опинънеа пълкъ къ ажъторилъ знкй жърналъ дин челе май лъдите, чигитъ де тълте зечи де мий, лъциндъ prin ачела челе май перъ-шпате минчънй асвпра нóстръ.“ — Дитрх адевъръ орчине дин стръни карй нъ къпоскъ пе попорълъ ромънекъ де локъ, ва чиги ачеи дой артикълй дин озоѣ читатълъ жърналъ, дисертъторй „despre spiritalъ шí аспиръчъниле“ де акъм предомнитóre дн Трансилваниа шí ашъме despre ромъни, ва фи деокамдатъ алекатъ а крече, къ ачеи ромъни тревъе се фйз зпъ попорѣ пълънъ, сълватикъ, бар-варѣ, емйратъ нъмай де кърндъ дин степеле Асией чентрале дн сйкълъ Европеи. Атъта нъмай, къ токма патима дндеволитъ къ кареа сьнт скриши ачеи артикълй, токма венпълъ шí фереа vomitъ преоте тогъ дн тръшйи, токма днфъриата лимбъ къ каре тикълос-кълъ скрииторѣ се днкóрдъ ка со днтънече адевърълъ шí — се опрѣскъ пе локъ къркълъ историей, днлеснеште орй шí кй ре'п-фрълдереа шí нимичиреа пенътинчóселорѣ лй днчеркърй.

Ромъниí трансилванй аѣ оссерватъ фóрте де мълтъ, къткъ орй къндъ ей дн конформитате къ политика лорѣ инстинктивъ шí традициональ с'аѣ днтълпатъ ка сь'шй речеръ дрентъриале date лорѣ де Дьтнезеѣ шí де стръвълйи лорѣ одиниоръ домиторй дн ачѣстъ цѣръ, с'а скълатъ къте зпъ кондеис ка дин консилий комънъ, каре ле ешйа май тогъдеаъна дин Сивий, ка сь дежосѣскъ шí се пълфиче де с'ар потеа дрентатеа лорѣ. Тоци ачеи контрарй ай ромънилорѣ днсъ аѣ автъ днкай опестатеа де а ешй пе фадъ, а се пълне deadрентълъ пе теренълъ лорѣ консервативъ привилециатъ, а о спълне апои фъръ ничи о ресервъ: Сьнтетъ преа детерминаци а пе пълстра шí апъра пентръ ноí дншине челе май днтпсе либер-тъдй конститвционале шí кларѣ демократиче фадъ къ гъбернилъ; май де парто днсъ прекъм репъвлканйи чеи либерй ай Спартей, Атинеи, Тевей, Ромей авеаѣ тревъиндъ де склави цивилй шí политичи, аша ноí нъ потетъ тръй фъръ склави, шí еатъ амъ конспиратъ ас-впра вóстръ, пентръка се ве фачетъ склави поде, къче алтмин-

тѣши се афлъ кѣте зпѣ Іудѣ, каре дѣ республѣ подпретватѣ шѣ се фаче прокаторѣ фѣръ платѣ! — Корона нѣ е пѣмаі а магіарѣ-лорѣ, чѣ шѣ а тѣтѣрорѣ попорѣлорѣ де сѣпѣ еа, пе каре кіарѣ Сѣнт. Стефанѣ фѣндаторѣлѣ еі леа декарѣтѣ де координате, де коегале, кѣндѣ аѣ ашезат'о пе фѣндатѣлѣ тѣтѣрорѣ націоналі-тѣділорѣ, зѣкѣндѣ: „Regnum unius linguae imbecile est,“ ре-гатѣлѣ пѣмаі де зпа лімѣ (магіарѣ) е слаѣ, непѣтѣнчосѣ. Аша в'аѣ ретасѣ акѣм вѣб репегадилорѣ де тѣтѣ категоріа сѣ фалсі-фікаці тѣстатѣлѣ Сѣнт. Стефанѣ шѣ се арѣпкаці кѣ тіпѣ дп прѣнципіалѣ егалей дпдрептѣдірі а націоналітѣділорѣ рекѣпосекѣтѣ де тѣтѣ Іѣмеа чѣвілісатѣ шѣ кіарѣ шѣ де корѣпѣ шѣ де Австріа. „Aqua divisio non conturbat fratres“ дпдрѣділа дрѣптѣ нѣ копѣрѣѣ пе фраці, ачѣста се претѣргѣ, шѣ ромѣнѣлѣ, ка націѣне ліберѣ шѣ коегалѣ стѣ гата а дпгінде тѣпна де фрѣдіетате пе-профѣкѣтѣ, пешѣрѣтѣ тѣтѣрорѣ чѣлорѣлалці кофѣраці аі ко-роаней. —

Cronica straina.

ЦЕАРА РОМЪНЕАСКЪ ШІ МОЛДАВІА. Бѣкѣрешті 20. Дечемѣре п. Челе маі фелѣрѣте мѣнчпні кѣте о'аѣ рѣспѣндѣтѣ де треі сѣпѣтѣлѣ дпкѣче деспрѣ адѣчері де арме дп цѣрѣ шѣ ал-теле ка ачестеа, се редѣкѣ ла зрѣтѣбѣреле адевѣрѣрі.

Есте адевѣратѣ кѣ Прѣнципалеле зпѣте дп локѣ де 12 аѣ акѣм врео 40 тѣнѣрѣ; Сербіа дпсѣ де шѣ нічі кѣтѣ Молдова де шаре, се афлѣ дп прѣпріетатеа де о сѣгѣ шѣ маі віне де тѣнѣрѣ; Прѣнципалеле шѣаѣ кѣштѣгатѣ шѣ пѣштѣле треѣнчѣосе дп дпде-лосѣлѣ конвенціѣннї дела Парѣсѣ дпн 1858, дпмѣлѣескѣ ре-ціментеле, аѣ трѣмѣсѣ тінері шѣ офѣдері ка сѣ дпвѣце серѣвіціалѣ де фронтѣ шѣ зпнї ла цѣпералштаѣлѣ, аѣ адѣсѣ кѣдѣва офѣдері фран-чезї дп цѣрѣ.*) Маі департе гѣбернѣлѣ де акѣм е преа deter-мінатѣ а рѣснїнде орѣче інкѣрсївнї дпн афартѣ, пенѣрѣка кѣ атѣтѣ маі тѣлѣтѣ сѣ се арате демѣлѣ де гаранціле Еврѣпей; молдавѣ-ромѣннї нѣ ворѣ атака пе нїмїні, дар' нїчі ворѣ сѣфері врео датѣ, ка цѣра лорѣ сѣ* деѣнѣ театрѣ де рѣсѣоѣ стрѣпнѣ шѣ кѣ атѣтѣ маі пѣцінѣ де реѣлїзнї пѣлецізїте.

Дп кѣтѣ пенѣрѣ конфѣскарѣа де арме венїте пе оѣта ко-мітетѣлї еміграцілорѣ зпѣрї сатѣ адевѣрѣлѣ дѣпѣ кѣтеѣа жѣрналѣ дпн Бѣкѣрешті:

„Амѣ анѣнцатѣ деспрѣ корѣбіеле кѣ арме, тѣнѣрї шѣ фелѣ-рїте тѣнїцізнї карї с'аѣ прѣнсѣ ла Константінополе шѣ дпн каре доѣе іовѣтнѣдѣ а сѣпна аѣ фостѣ прѣнсе ла Галаці. Ачесте доѣе корѣбі концінсаѣ, прѣкѣм се зїче, о батерїз шѣ жѣтѣтате де тѣ-нѣрї цїпѣтїте, дела 17 ла 18 мїі пѣштї поѣе шѣ зпѣ шаре пѣтерѣ де амѣнїцізнї де рѣсѣелѣ шѣ вѣстмїнте мїлітаре. Ачесте тоате аѣ фостѣ пегрешїтѣ лѣате де гѣбернѣлѣ пострѣ. Шї дп ачестѣ пѣнтѣ, пе кѣтѣ кѣпѣштѣмѣ чѣогїзнеа, гѣбернѣлѣ нѣ пѣтеа фаче алѣелѣ, шѣ прїп зрѣтаре шїа фѣкѣтѣ даторїа. Корѣбіеле че кон-цінеаѣ ачесте арме, одатѣ афлате ла Константінополе, шѣ сѣк-пѣндѣ де аколо шѣ воїндѣ а трѣче де фадѣ прїп Ромѣніа, гѣбер-нѣлѣ ера даторѣ але опрї шѣ але капѣтѣра.

Маі афлѣтѣлѣ дпкѣ кѣ кѣдѣва капї аї мїшкѣрїі магіаре ар фї венїтѣ ачї шѣ ар фї дпчеркѣтѣ а се органиса дп цѣрѣ ла пої. Негрешїтѣ кѣ пої ка зїарїштї шѣ ка апѣрѣторї ої тѣтѣрорѣ націо-налїтѣділорѣ шѣ лібертѣділорѣ, сѣпѣтѣмѣ кѣ ініма пенѣрѣ орїкаре націѣне че се Ізпѣтѣ спре а редѣвѣндї дрѣптѣрїле шѣ лібертѣділе сале; шѣ дпн ачестѣ пѣнтѣ сѣпѣтѣмѣ кѣ тѣтѣ ініма пенѣрѣ націоналітатеа шѣ лібертатеа Зпгарїей, де шѣ зпѣрїі аѣ фостѣ шѣ дпн непорѣчїре сѣпѣтѣ дпкѣ інімїчїі націоналітѣдііі пѣостре. Дпсѣ чѣеа че сѣпѣтѣмѣ пої, ка зїарїштї нѣ потѣ фї ѣменїі карї сѣпѣтѣ ла гѣбернѣ. Еї аѣ даторїа де а ѣтѣла дп асѣменеа чѣстїзнї, пе калѣа че се пѣ-меште легале шѣ прїп зрѣтаре сѣпѣтѣ даторї а вегѣ шѣ а опрї де а се фаче асѣменї органїсѣрї дп статѣлѣ пострѣ; шѣ асѣфелѣ фїндѣ, опѣреа пе сілеште а тѣртѣрїсі кѣ гѣбернѣлѣ шїа дпплї-нїтѣ даторїа са дака ва фї адевѣратѣ, чѣеа че кредѣмѣ кѣ шѣгїмѣ, кѣ с'ар фї арестатѣ кѣдѣва дпн капїі магіарї карї ераѣ дп Бѣкѣ-решті шѣ прочѣдаѣ ачї ла о органиса а мїшкѣрїі магіаре. Длѣ апрѣвѣтѣмѣ асѣменеа кѣ а тѣнїцізѣтѣ асѣфелѣ дрѣптѣрїле пѣостре де націѣне аѣтопѣтѣ, шѣ к'а прочѣсѣ елѣ ла арестареа шѣ прїп зр-таре ла дареа дп жѣдекатѣ а ачѣлорѣ ѣменї карї фѣчѣаѣ о ор-ганїсааре арматѣ дп цѣра пѣострѣ еар' нѣ де а'ї да дп тѣпна Ав-стріей, кѣм се фѣчѣа пѣлѣ акѣм дп тімпнїі треѣкѣці де сѣдѣре націонале.

Не паре дпсѣ фѣрте чѣдатѣ а ведеа пе фрації поштрїі ма-

*) Трансілѣванїа сіпѣгѣрѣ ліферѣзѣ ла ч р. арматѣ зпѣ копѣнципѣтѣ де 7 реціментѣ. Прѣнципалеле дпкѣ н'аѣ нїчі 7 реціментѣ. —

гіарї, тратѣндѣне кіарѣ дп Бѣкѣрешті кѣ діспреѣлѣ кѣ каре о'аѣ обїчпѣтѣ а пе трата дп Трансілѣванїа, адїкѣ де націѣне кѣчѣрїтѣ шѣ дпкѣ пѣокѣтѣ а фї сѣнѣсѣ сѣѣ потѣкѣѣ магіарѣ; кѣчї дптре алѣфелѣ кѣм аѣ креѣзѣлѣ кѣ се ворѣ пѣтеа органиса дп капїталеа Ромѣнїей, фѣрѣ воїа гѣбернѣлї шѣ фѣрѣ консімїдїмѣнтѣлѣ націѣннї ромѣне. Дпкѣ одатѣ, зпѣрїі сѣпѣтѣ інімїчїі поштрїі; пої дпсѣ п'амѣ фостѣ шѣ нѣ вѣмѣ фї нїчїодатѣ інімїчїі зпѣї націоналітѣдіі. Зпѣрїі сѣпѣтѣ о націѣне вравѣ шѣ пе плаче а тѣртѣрїсі кѣ дп Зпгарїа попорѣ шѣ повїліме сѣпѣтѣ тоці зпнїці сѣѣ сїндарїлѣ чѣлѣ сѣпѣтѣ а ѣ націоналітѣдіі шѣ алѣ лібертѣдіі магіаре. Дпсѣ акѣм, чѣлѣ пѣцінѣ дела 1848 шѣ пѣлѣ акѣм, зпѣрїі п'аѣ маі пѣтѣтѣ перде дпн ачеле ідеїе рѣтѣчїте де аѣсолѣтїсѣмѣ шѣ де деспѣтїсѣмѣ, пенѣрѣ тотѣ че нѣ есге магіарѣ? кѣм н'аѣ маі пѣтѣтѣ ведеа кѣ ачеле ідеїе тартаре аѣ фостѣ пеїреа Зпгарїей дп 1848, шѣ кѣм н'аѣ пѣтѣтѣ дпвѣца нїмїкѣ дѣпѣ кѣте аѣ вѣзѣтѣ де атѣнчї пѣлѣ акѣм дп тѣтѣ Еврѣпа?

Аѣемѣ дпкѣ зпѣ кѣѣжпѣтѣ а зїче зпѣрїлорѣ, де ворѣ вої сѣ пе дпделѣгѣ сѣѣ вѣлѣлѣ че сѣпѣтѣмѣ сіліці а ворѣ. Дп 1848 еї кѣрѣтенїрѣ пе Рѣсіа, шѣ атѣтѣ де тѣлѣтѣ креѣзѣрѣ дп фѣгѣдѣнїцеле че поѣте лї се дасе, дпкѣтѣ оастеа Рѣсіей ера ла отареле Тран-сілѣванїей шѣ Кошѣтѣ тотѣ нѣ воїа сѣ креазѣ кѣ Рѣсіа ва інтер-венї шѣ, кіарѣ кѣндѣ а дптрѣлѣ, кредѣа кѣ віне сѣ ле деа зпѣ рѣѣе. Дпвѣцатѣлѣ ѣре чеѣа де атѣнчї пѣлѣ акѣм, чѣлѣ пѣцінѣ дп ачѣстѣ чѣстїзне? Ної вѣлѣлѣмѣ кѣ нѣ. Дпкѣ одатѣ нѣ пе есге ертатѣ а ворѣ; ачѣї дпсѣ карї ворѣ вої сѣ пе дпделѣгѣ нѣ ле ва фї фѣрте аѣевоїѣ, кѣчї вѣмѣ сѣжршї пенѣрѣ асѣзї ачѣсїѣ чѣстїзне дптреѣндѣ пе зпѣрї, пе чїне а комїтатѣ спре а кредѣ кѣ се ворѣ пѣтеа органиса дп цѣра пѣострѣ десѣнїдѣндѣ шѣ гѣбернѣлѣ шѣ націѣнеа? —

— Дп Сакѣонїа се прїнсе емігрантѣлѣ магіарѣ, фѣймо-сѣлѣ графѣ Ладїслаѣсѣ Телекї шѣ се ліферѣ Австріей.

NOBICIMЪ. Віена, 23. Дечемѣре. Асѣзїі де сѣрѣ пѣлѣкѣ Есчеленціа Са Домнѣлѣ Метрополїтѣ Алекѣандрѣ Ст. Шѣлѣдѣ кѣтрѣ касѣ, дѣпѣ че дп аѣдїенцѣ ла Маїестате, зпде авѣрѣ дп-траре вр'о 7 денѣтаці ромѣннї, аѣ дескоперїтѣ дорїнцеле ромѣннї-лорѣ атѣтѣ кѣ ворѣа кѣтѣ шѣ прїп пѣцізїнїле дате, фїндѣ фѣрте віне прїмїці, нѣ пѣмаі ла сѣверанѣлѣ, чї шї ла мїністрїі. Нѣмаї дела матѣрїтатеа шѣ кончїїнга де демїтатеа пѣострѣ деїндо сѣртеа пѣострѣ, каре чїне о ворѣ вїнде пенѣрѣ зпѣ осѣ де рѣсѣ сѣѣ дпн пѣгїѣвїе ор ласѣтате ворѣ мерїта тѣнїа чѣрѣлї шї а на-ціѣней. Кѣ фрѣпѣтеа дпѣлѣцѣтѣ шѣ серїпѣ се дпгїтїмїпѣлѣмѣ дарѣ тоці памїї рекопстїзїрей цѣрей пѣостре, пѣстрѣндѣ о пѣртаре со-ліѣтѣ шѣ демѣлѣ де нїсѣлїтѣ ка шї пѣлѣ акѣм.

А п р о п о с ѣ ! Мїністрѣлѣ де Штерлїнгѣ емісе поѣеле сале прїнципіе преалїберале дп програмѣлѣ сѣѣ кѣтрѣ локѣцінцеле цѣрїлорѣ, пѣлїкатѣ дп „В. З.“ дпн 23. Дечемѣре. Басатѣ пе діпломѣ дпн 20. Окт. анѣнцѣ, кѣ попорѣлѣ се ва дпдрѣтѣшї ла леціслазіѣне. Ексерчїцілѣ ліберѣ тѣтѣрорѣ конфѣсїзнїлорѣ, дпапѣ-тареа бїнелї тѣтѣрорѣ націоналітѣділорѣ дп статѣлѣ дпперѣтѣескѣ шѣ сѣѣціперѣа пѣчїі дптре еле, ліберѣ мїшкарѣ а прѣеїі дптре цѣрїмїі кѣвїїнцелї шѣ аї леѣей, дпапѣтареа інтерѣселорѣ матѣрїале а ле фїекѣрѣ чїѣе де статѣ, десѣрѣдїреа жѣсїціей де адмїнїстра-ціѣне, дптрѣдѣчѣреа прочѣдѣрей пѣлїчѣе шѣ ворѣале дп дрѣптѣлѣ чївїлѣ шѣ пѣналѣ, сѣкѣтїреа лібертѣдіі перѣсона'е, ліберѣ індѣстрїе, ліберѣ адмїністраре аѣтопѣтѣ шѣ пѣдѣшѣдекатѣ а комѣнелорѣ, репрѣсентареа інтерѣселорѣ дп діете, дрѣптѣ де адеѣере пе басѣ латѣ, пѣлїчїтатеа перѣтрактѣрїлорѣ діетале, ініціатїѣа сѣпатѣлї ім-перїалѣ шѣ пѣлїчїтатеа лѣкрѣрїлорѣ лѣї, некѣндїціонатѣ адеѣере а сѣнаторїлорѣ дп діете, дпнѣцінареа інстанцелорѣ полічїе, рѣстї-тѣїреа дікастерїелорѣ провинціале десѣїїнцатѣ. Тѣте ачесте се ворѣ дптрѣдѣчѣ.

Мїністрѣлѣ апасѣ ѣменїѣса трактаре а попорѣлїі прїп офїціалї шѣ аѣтрареа ордіней шѣ ліпїштеї дп контра тѣрѣвѣрѣторїлорѣ пѣчїі дптерпе. Аша пе калѣа легалѣ нїчі кѣтѣ е пегрѣ сѣнтѣ зпгїе сѣ нѣ копчѣдешѣ дпн чѣеа че пе компѣте дѣпѣ аурѣмїсізнїле егалей дпдрѣптѣдірі. —

Кѣрсѣрїле ла бѣрсѣ дп 27. Дечемѣре к. п. стаѣ ашеа:

	Вал. аѣст.	фр. кр.
Галвїні дпн сѣрѣтшї	6 76
Аѣгѣсѣрѣлѣ	122 25
Дпдрѣтѣлѣ націоналѣ	75 40
Облїгаціїле металїче екї де 5 %	63 —